

Q V A E S T I O M E D I C A

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXVII IANVARII.

M. LVDOVICO RENOARD, Doctore Medico moderatore.

An à titillatu risus?

784

RTSVM meditare & varias naturæ artes miraberis; introfus vergit maxilla inferior, & quæ distenduntur labia, contrahuntur interdum, corrugatus maxillarum tumor cavitatis effigiem circa os exhibet, quæ circulo quodam circumscripta atque à naribus ad menti regionem deducta, sui concauo maxillæ utriusque ambit anteriora, conuexo verò posteriora terminat, gressus etiam venulæ demonstrat nifus: patentes sinus, curuitas, aduncitas crispantes effortant nares, palpebræ mediocriter coniucentes in externo angulo attollunt rugas, frons exporrigitur, at dextra sinistris magis compatiuntur: ubi plenus risui conceditur impetus, *expulsi* euadit, soluitur corpus uersum, funduntur lachrymæ, quàm in fletu calidiores, manat è fronte potissimum copiosus sudor, venusta purpurei coloris gratia, cæruleus venarum liuor, oculi scintillantes, similis folium sonus imprimis elucet; cor & diaphragma sursum mouentur, distenduntur costæ, immo & quandoquæ laxantur: pungit abdominis & intestinorum dolor, iniussæ emittuntur fæces, vrina: inspiratio expiratione maior, vox tremula, grauior, ingeminata: infra membra minus calida, extrema risus, luctus, suffocatio, mors occupat.

ISVS vibratio quædam est septi transuersi gaudij admirationisque soboles; panduntur cordis ventriculi, & iucunditatis appulsu delinita concupiscentia quæ datâ portâ spiritus effundit: exurgit admiratione pulsata facultas animalis, & quamvis cum difficultate risui iniiciat franos cum nihilominus edit liberet. Ridet solus homo, pueri adultis, fatui sapientibus effusius dissoluntur, sanguinei, amatores, & quos moderatæ temperiei suauitas perfundit, vt prudentiores aliis & viuaciores, sic & faciliores risui laxant habenas. Splendescere facit, melancholici tamen, vt & quos aut piger frigoris torpor in stuporem ligat, aut vehemens caloris ardor in furorem præcipitat, tardius excitantur. Statim ad vagitus educitur infans ante quadagesimum diem risum vt plurimum non emissurus, immoderatio, obesis quàm macilentis grauior, corporis, & animæ *maior* est.

IDICVLVM leuis delicti turpitudinisque fere particeps, neque inodium neque in commiserationem affectus trahit: nouitate pellicit, bonitate demulcet, & inopino rerum occurso decipiens, animum subit: atrocior sedes ausus in vindictam acuit, afflictæ supra modum conditionis deploranda est calamitas: malæ conformationis inconcinnitas, excedens aut deficiens partium numerus, horridus coloris pallor, & in naturæ probrum effigata larua, ludicrâ venustate placent. Non sunt illepidi orationis sales, stulti & quos deprauata cupiditatum licentia in absurda rapit, contempta famæ claritas, virtutisque paupertas comes risu petuntur: sic ementis pfitati sermo, adumbratæ sumiarum artes, puerorum gestulationes, ludus & imaginum aut statuarum insolens deformitas mentes exhilarant, titillati gaudio substant. Seruat memoria rerum ludicarum species, quarum interuentu citra externarum appulsu imaginatio excitata etiam in dormientibus non potest contineri; ortus & interitus risus mira velocitas, partibus obestatem, vires conciliat.

IDENT etiam quos ad *magis acuti* morbi furor exegit, versantur in discrimine, minus tamen quàm si *per* *maiores* cogitationes occuparent. Non indigebat Democritus helleboro; percussio diaphragmatis, croci gelotophyllidique potus, spasmi cynicus risum ementiuntur, cui fletus oppositâ causarum & effectuum contrarietate dissens, cor, thoracem, musculosque faciei, præsertim ons, quos dilatazione risus amplificat, constrictione, in oculis magis euidenti premit: mœstitiæ filius lachrymarum pater est, quas non sola constricção exprimit, verum etiam dilatio cum gaudio fundit, brutis non denegantur: ex eodem sanguinis sero, quo sudor & vrina sumptere exordia, ortum sibi compararunt: siccæ, crassæ, coctæ caloris notant excessus, spontaneæ edunt animi perturbationes, redundans feri copia, retentis impotentia inuoluntarias.

TITILLATIO voluptate quadam partium exquisiti sensus substantiam deliniens risum conciliat, clandestinâ obreptione se se insinuat, & alas, labra, pedum plantas, genua bladiori suauitate perfundens mentem exhilarat qualitatum harmonia, humorum puritas, spirituum nitor, cerebri validum robur, cutis (temperatæ ad pondus) tenuitas, musculorum & neruorum in vnum delinens extremitas, vt ad sensus acumen, sic ad titillatus illecebras plurimum valent: rustici, melancholici, quorum *in* *maiores* retorrida & comeoli sensus, minus & *humiditate* & *per* *maiores*. Scipsum nemo titillat, nec ab alio titillatur, qui rem præsentit: non calor à titillatu in septum transfusus, sed concepta tactus voluptas risum concitat, qui isdem cum alio enatus causis, iisdemque se prodens effectibus eandem omnino fortitur naturam, è fraudulenta enim contrætatione nouitas animum subit, è blando voluptatis sensu gaudium cor inuadit, cuius expansi ventriculi spiritus quoquo versum emittunt, vibratur septum, thorax attollitur, oris & faciei cæterarumque partium musculi in solitos ridendum flectuntur, motus.

Ergo à titillatu risus.

Proponebat Lutetiæ MATHVRINVS DENYAV Vindocinus, Anno R. S. H. M. DC. XXXIII.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Cyprianus Hubault.
M. Guido Patin.
M. Iacobus Theuart.

M. Urbanus Bodineau Med. Reg.
M. Antonius Suard.
M. Guillelmus Dupré.

M. Carolus Bouvard prim. Reg. Med.
M. Quirinus le Vignon.
M. Dionysius le Guerin.